

Spis treści

Wprowadzenie	9
---------------------------	----------

Rozdział 1

Ryzyko niewypłacalności kraju	19
--	-----------

1.1. Wstęp.....	19
1.2. Ryzyko kraju	21
1.2.1. Model ryzyka kraju – EIU	22
1.2.2. Model CRIS	24
1.2.3. Model ICRG	25
1.2.4. Inne modele ryzyka kraju – przegląd historyczny	26
1.3. Ryzyko suwerenne	27
1.4. Ryzyko suwerenne a ryzyko kraju – zmienne lokalne i globalne	29
1.5. Podsumowanie	30

Rozdział 2

Sytuacja gospodarcza Polski w latach 2008–2013.....	31
--	-----------

2.1. Wstęp.....	31
2.2. Ogólna kondycja gospodarcza kraju i nastroje gospodarcze w latach 2008–2013 ...	33
2.3. Produkt krajowy brutto w Polsce w latach 2008–2013	37
2.4. Bezrobocie i płace	40
2.5. Inflacja	44
2.6. Współczynnik efektywności sprawowania władzy.....	47
2.7. Finanse publiczne i budżet państwa	47
2.8. Zadłużenie Skarbu Państwa.....	50
2.9. Poziom oficjalnych aktywów rezerwowych.....	52
2.10. Narodowy Bank Polski, stopy procentowe i sektor bankowy	53
2.11. Kurs walutowy	56
2.12. Wymiana handlowa z zagranicą.....	58
2.13. Inwestycje zagraniczne w Polsce.....	61
2.14. Zmiany ratingu Polski w latach 2008–2013.....	63
2.15. Podsumowanie	64

Rozdział 3

Kontrakty <i>sovereign</i> CDS – podstawowe pojęcia, dokumentacja i rynek	65
3.1. Wstęp	65
3.2. Kontrakty CDS – konstrukcja	66
3.3. ISDA – <i>International Swaps and Derivatives Association</i>	67
3.4. Premia (spread) kontraktów CDS	68
3.5. Zdarzenie kredytowe	76
3.6. Zdarzenie sukcesji	79
3.7. Przepływy finansowe i rozliczenie kontraktu	81
3.8. Obligacja referencyjna i możliwość dostarczenia innej obligacji	83
3.9. Kontrakty CDS a umowa ubezpieczenia	84
3.10. Markit RED i inne bazy danych	85
3.11. Wielkość rynku i jego uczestnicy	85
3.11.1. Wielkość rynku kontraktów <i>sovereign</i> i jego relacja do wielkości rynku rządowych instrumentów dłużnych	87
3.11.2. Płynność kontraktów CDS i sCDS	88
3.12. Zastosowanie kontraktów CDS i ich modyfikacje	91
3.13. Kontrowersje związane z kontraktami CDS	93
3.14. Spread kontraktów <i>sovereign</i> CDS jako miernik ryzyka wiarygodności kredytowej gospodarek	96
3.14.1. Wielkości makroekonomiczne	97
3.14.2. Lokalny rynek finansowy	98
3.14.3. Czynniki regionalne	99
3.14.4. Czynniki globalne	99
3.14.5. Inne czynniki	99
3.15. Podsumowanie	100

Rozdział 4

Kontrakty sCDS na dług polskiego rządu na tle wydarzeń gospodarczych w latach 2008–2013 – ujęcie miesięczne	102
4.1. Wstęp	102
4.2. Miesięczne zmiany cen kontraktów sCDS	105
4.3. Miesięczne wskaźniki makroekonomiczne	107
4.3.1. Wskaźniki koniunktury	109
4.3.2. Wskaźniki z rynku pracy	113
4.3.3. Wymiana z zagranicą	115
4.3.4. Saldo budżetu, zadłużenie Skarbu Państwa i jego obsługa	118
4.3.5. Oczekiwane zależności między wielkościami makroekonomicznymi a cenami kontraktów sCDS	120
4.4. Badanie zależności długookresowych między cenami kontraktów sCDS a poziomem wybranych wskaźników gospodarczych	122
4.4.1. Badanie korelacji nieliniowych między poziomem cen kontraktów sCDS a wielkością wybranych wskaźników makroekonomicznych	122

4.4.2. Badanie zależności długookresowych między miesięcznymi cenami kontraktów sCDS a wielkościami makroekonomicznymi – procedura Engle’a-Grangera oraz Johanssena	124
4.5. Badanie zależności między zmianami cen kontraktów sCDS a zmianami wielkości makroekonomicznych	128
4.5.1. Przyczynowość w sensie Grangera dla zmian cen sCDS i zmian wielkości makroekonomicznych	130
4.5.2. Model wektorowej autoregresji.....	135
4.5.3. Zmienność cen kontraktów sCDS w ujęciu miesięcznym	139
4.6. Podsumowanie	140
4.7. Modele.....	143
4.7.1. Przyczynowość w sensie Grangera.....	143
4.7.2. Test zależności długookresowych Engle’a-Grangera	143
4.7.3. Dekompozycja wariancji błędu prognozy w modelu VAR.....	144

Rozdział 5

Reakcja zmian cen kontraktów sCDS oraz ich zmienności na ogłoszenia makroekonomiczne .....

5.1. Wstęp.....	146
5.2. Kontrakty sCDS na obligacje na euro – dynamika i statystyki opisowe w okresie 2008–2013	148
5.2.1. Uzasadnienie wyboru modeli	149
5.3. Publikacje zmiennych makroekonomicznych przez GUS	150
5.4. Notowania kontraktów sCDS a ogłoszenia o inflacji – lata 2009–2010 i 2011–2013	151
5.4.1. Okres 2009–2010.....	152
5.4.2. Okres 2011–2013.....	153
5.5. Notowania kontraktów sCDS a ogłoszenia o PKB <i>per capita</i>	155
5.5.1. Lata 2009–2010.....	155
5.5.2. Lata 2011–2013.....	156
5.6. Notowania kontraktów sCDS a ogłoszenia o PKB (lata 2009–2013).....	158
5.7. Model dla okresu 2011–2013 – łączny wpływ wszystkich ogłoszeń	158
5.8. Wybór najlepszego modelu – test ilorazu wiarygodności	161
5.8.1. Oczekiwania a wartości zrealizowane wielkości makroekonomicznych	162
5.9. Podsumowanie	164
5.10. Modele.....	165
5.10.1. Model typu ARMA-GARCH	165

Rozdział 6

Powiązania dynamiki kontraktów sCDS z dynamiką stóp procentowych .....

6.1. Wstęp.....	168
6.2. Wybór zmiennych i pytania badawcze.....	169
6.2.1. Kryzys zaufania.....	169
6.2.2. Nachylenie krzywej dochodowości.....	172

6.2.3. Stopa wolna od ryzyka.....	173
6.2.4. Spread obligacji polskich do niemieckich.....	176
6.3. Wyniki badania	178
6.3.1. Notowania kontraktów sCDS a kryzys zaufania na rynku międzybanko- wym.....	178
6.3.2. Notowania kontraktów sCDS a nachylenie krzywej dochodowości	180
6.3.3. Dynamika kontraktów sCDS a stopa wolna od ryzyka.....	184
6.3.3.1. WIBOR 3M.....	184
6.3.3.2. Dochodowość obligacji dziesięcioletniej.....	188
6.3.4. Dynamika kontraktów sCDS a spread obligacji.....	190
6.4. Powiązanie momentów wzrostu prawdopodobieństwa transmisji zdarzeń ekstre- malnych z krajowymi i światowymi wydarzeniami gospodarczymi.....	193
6.5. Podsumowanie	196
6.6. Modele	197
6.6.1. Wielowymiarowy model DCC-MGARCH.....	197
6.6.2. Test stałości korelacji i model CCC-GARCH.....	199
6.6.3. Funkcje kopuła.....	199
6.6.4. Miary zależności.....	200
6.6.5. Zależności w ogonach.....	200

Rozdział 7

Premia kontraktów sCDS a dynamika i zmienność zmiennych lokalnych powią- zanych z koniunkturą światową.....

7.1. Wstęp.....	203
7.2. Powiązania dynamiki kontraktów sCDS z dynamiką Warszawskiej Giełdy Papie- rów Wartościowych	206
7.2.1. Sytuacja na Giełdzie Papierów Wartościowych w latach 2008–2013	206
7.2.2. Ryzyko i premia za ryzyko na GPW	209
7.2.3. Dynamika kontraktów sCDS a dynamika indeksów WIG i WIG20.....	219
7.3. Rynek kontraktów sCDS a rynek walutowy	223
7.3.1. Kurs złotego w latach 2009–2013	225
7.3.2. Powiązania zmian cen kontraktów sCDS ze zmianami kursu złotego do euro, dolara amerykańskiego i franka	228
7.3.2.1. Zależności między zmianami cen kontraktów sCDS a zmianami kursu EUR/PLN	228
7.3.2.2. Zależności między zmianami cen kontraktu a zmianami kursu CHF/PLN.....	231
7.3.2.3. Zależności między zmianami cen kontraktu a zmianami kursu USD/PLN.....	233
7.3.3. Efektywny kurs złotego.....	236
7.4. Podsumowanie	240
7.5. Modele.....	241
7.5.1. Model GJR-GARCH	241
7.5.2. Model APARCH	242

Rozdział 8

Zła sława kontraktów sCDS – poszukiwanie uzasadnienia.....	243
---	------------

8.1. Wstęp.....	243
8.2. Wpływ dynamiki cen kontraktów sCDS na zmiany kluczowych wielkości na pol- skim rynku finansowym	245
8.2.1. Dynamika kontraktów sCDS a dynamika dochodowości obligacji	246
8.2.2. Dynamika cen kontraktów sCDS a dynamika kursu EUR/PLN.....	249
8.2.3. Dynamika kontraktów sCDS a dynamika indeksu WIG	253
8.2.4. Oddziaływania między sektorami rynków finansowych – podsumowanie....	257
8.3. Wpływ dynamiki cen kontraktów na nastroje inwestorów	258
8.3.1. Kontrakty sCDS a wskaźnik odczuć ekonomicznych.....	258
8.3.2. Zmiany wskaźnika koniunktury w przemyśle przetwórczym (<i>industrial confidence</i>) a zmiany kontraktów sCDS	263
8.3.3. Zmiany wskaźnika sytuacji finansowej na rynku finansowym i ubezpie- czeniowym a zmiany cen kontraktów sCDS.....	268
8.3.4. Podsumowanie.....	272
8.4. Zła sława kontraktów sCDS.....	274
8.5. Modele.....	276
8.5.1. Model zmienności stochastycznej z przyczynowością Grangera.....	276
8.5.2. Model MIDAS.....	277

Zakończenie	281
--------------------------	------------

Literatura	284
-------------------------	------------